

oikeutti¹⁾ kaupunginhallituksen aikaisemmin suunnitellun lastenosaston²⁾ asemesta luovuttamaan Helsingin yliopiston käytettäväksi tuberkuloosiopin professorin annettavan opetuksen järjestämiseksi, sopimuksella, jonka yksityiskohdat kaupunginhallitus valtuutettiin määrittelemään valtuuston aikaisemman ja nyt puheena olevan päätöksen perusteluissa esitettyjen näkökohtien mukaisesti, tuberkuloosisairaalan miesten sairauspaviljongin 31 sairauspaikkaa käsittävän I osaston, eli siis kaikkiaan 93 sairauspaikkaa.

Samalla valtuusto päätti aikaisintaan v:n 1943 alusta lukien perustaa tuberkuloosihuoltotoimistoon uuden 29 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkäriviran, jonka haltijan terveydenhoitolautakunta nimitti virkaansa tuberkuloosiopin professoria ja tuberkuloosilääkärinä kuultuaan sekä jonka palkasta yliopisto suoritti toisen ja kaupunki toisen puolen.

Suomen punaisen ristin sairaalan hoitopaikkain luovuttaminen kaupungin käytettäväksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ Suomen punaisen ristin sairaalan sairausosastojen käyttöä koskevan sopimusehdotuksen valtuuttaen kaupunginhallituksen lopullisesti sopimaan asiasta Suomen punaisen ristin kanssa⁴⁾.

Invaliidisäätiön huoltolaitoksen potilas- ja oppilaspaikkain luovuttaminen kaupungin käytettäväksi. Kaupunginvaltuusto valtuutti⁵⁾ kaupunginhallituksen tekemään Invaliidisäätiön kanssa sopimuksen säätiön XVI kaupunginosan korttelissa n:o 729 omistamalle tontille n:o 1 rakennettavan huoltolaitoksen potilas- ja oppilaspaikkain luovuttamisesta kaupungin käytettäväksi pääasiallisesti kaupunginhallituksen esittämien sopimusehtojen⁶⁾ mukaisesti.

Kaupungin käytettäväksi luovutetuista naistenklinikan potilaspaikoista suoritettava korvaus. Kaupunginhallituksen jouduttua suorittamaan valtiolle korvauksena kaupungin käytettäväksi luovutetuista naistenklinikan potilaspaikoista 10 112 736 mk eli 112 736 mk enemmän kuin v:n 1939 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvun Talorakennukset momentille Korvauksen suorittaminen valtiolle aikaisemmin rakennetuista sairaalarakennuksista oli merkitty, kaupunginvaltuusto hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen myönsi⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan tarvittavan suuruisen lisämäärärahan.

Lastenklinikan rakennustöiden viivästyminen. Vastauksena lääkintöhallituksen ilmoitukseen lastenklinikan rakennustöiden keskeytymisestä sodan johdosta kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ ilmoittaa suostuvansa siihen, että lastenklinikan rakennustöiden valmistuminen viivästyi enintään kaksi vuotta paraillaan käytävän Suomen sodan päättymisestä.

Kaupungille tehty lahjoitus. Insinööri L. W. Åbergin kuoltua kaupunginhallitus oli kertomusvuoden tammikuun 21 p:nä valvonut aviopuolisoiden S. ja L. W. Åbergin testamentin, jonka mukaisesti heidän jäämistöstään oli 50 000 mk määrätty luovutettavaksi kaupungin hoidossa olevaan Sylvi Antman-Åbergin rahastoon, jonka vuosikorko oli käytettävä lisävaroina jouluilun valmistamiseksi Marian sairaalan potilaille. Hyväksyen kaupunginhallituksen toimenpiteen kaupunginvaltuusto merkitsi⁹⁾ lahjoituksen tiedoksi.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesäännön täydentäminen. Huoltolautakunta oli anonut, mikäli asianomaiset valtion tarkastusviranomaiset siihen suostuivat, oikeutta sijoittaa Tervalammen työlaitokseen myöskin köyhäinhuoltolain edellyttämiä naispuolisia työlaitoshoidokkeja sekä, jos sosiaaliministeriö hyväksyi työlaitokseen tarkoitusta varten järjestettävän irtolaisosaston irtolaisten työlaitosastoksi, myöskin naispuolisia irtolaisia. Ministeriö antoiinkin sittemmin suostumuksensa naispuolisten irtolaisten sijoittamiseen Tervalammen työlaitokseen. Jotta mainittu työlaitos voisi toimia myöskin irtolaisten työlaitoksena, kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi¹⁰⁾ joulukuun 21 p:nä 1936 vahvistettuun huoltolautakunnan alaisten huoltolaitosten ohjesääntöön eräitä

¹⁾ Kvsto 11 p. maalisk. 23 §. — ²⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 36. — ³⁾ Kvsto 13 p. toukok. 6 §. — ⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 130. — ⁵⁾ Kvsto 1 p. huhtik. 25 §. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 132. — ⁷⁾ Kvsto 18 p. helmik. 23 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. tammik. 28 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. huhtik. 8 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. huhtik. 21 §.

irtolaislainsäädännöstä johtuvia lisäyksiä, ottaen niihin myöskin määräyksen siitä, että laitoksen yleistä ohjesääntöä soveltuvilta osin noudatettiin irtolaistenkin huollossa. Lisäykset Uudenmaan lääninhallitus vahvisti kesäkuun 4 p:nä ¹⁾.

Huoltomäärärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia ylittää v:n 1941 talousarvion pääluokkaan Huoltotoimi sisältyvän Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia nimisen luvun määrärahaa Suoranaiset avustukset 1 000 000 mk.

Kunnalliskoti. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia ylittää kunnalliskodin v:n 1941 määrärahaa Kuljetuskustannukset 20 000 mk ja kunnalliskodin sikalan v:n 1941 määrärahaa Muut kulut 65 000 mk.

Tervalammen työlaitos. Kastelulaitteen hankkimista varten Tervalammen työlaitokseen kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1943 talousarvioon 240 000 mk myöntäen laitoksen johtokunnalle oikeuden käyttää tätä määrää tarpeen mukaan jo kertomusvuonna.

Valtuusto päätti ⁴⁾ siirtää v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Perushankinnat sisältyvän määrärahan Tervalammen työlaitos, kaluston hankinta 180 000 mk:n suuruisen jäännöserän kertomusvuonna käytettäväksi.

Helsingin vapaan huollon keskuksen avustaminen. Huoltotoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ 125 000 mk:n avustuksen Helsingin vapaan huollon keskukselle sen kertomusvuoden juokseviin menoihin.

Lastensuojelu

Lastensuojelumäärärahojen ylittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ sallia ylittää seuraavia v:n 1941 lastensuojelumäärärahoja alla mainitun verran: pääluokan Lastensuojelu luvun Lastensuojelulautakunta määrärahoja Painatus ja sidonta 6 205: 80 mk ja Tarverahat 8 733: 50 mk, luvun Lastenhuoltolaitokset määrärahoja Puhtaanapito 2 115: 95 mk, Vaatteiden pesu 3 139: 95 mk ja Sekalaista 418: 10 mk, luvun Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. määrärahoja Keuhkotautisten lasten hoito Droppen nimisessä lastenkodissa 18 788 mk, Tylsämielisten lasten erikoishoito ja opetus 159 433: 50 mk ja Kuuromyökkäin ja raajarikkoisten lasten ammattiopetus 2 511: 80 mk sekä luvun Lastenhuoltolaitosten tilat määrärahaa Ryttylän ja Siltalan kustannukset 138 314: 20 mk.

Ryttylän koulukodin korjaustyöt. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1943 talousarvioon 50 300 mk:n määrärahan erinäisten korjaustöiden suorittamiseksi Ryttylän koulukodin Toimela nimisessä rakennuksessa sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään tämän määrärahan jo kertomusvuonna.

Ryttylän ja Siltalan tilojen uudishankinnat. Lastensuojelun pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ 24 000 mk uuden puimakoneen ostamiseksi Ryttylän ja Siltalan tiloille.

Kaupungin osallistuminen maaseudulle suuntautuvaan lastensiirtotoimintaan. Sosiaaliministeriön ilmoitettua suunnitelleensa kaupungissa vallitsevan elintarviketilanteen vaikeuden johdosta aluksi alle kouluikäisten ja myöhemmin, koulutoiminnan päätyttyä, kouluikäisten lasten siirtämistä maaseudulle sekä tiedusteltua, oliko Helsingin kaupunki halukas osallistumaan kyseisen lastensiirtotoiminnan järjestelyyn ja kustannuksiin, jotka Helsingistä siirrettävien, arviolta n. 3 000 lapsen osalta nousisivat 637 500 mk:aan, josta sosiaaliministeriö suorittaisi puolet vastaten lisäksi lastensiirtotoimiston aiheuttamista kuluista sekä kaupunki toisen puolen samalla luovuttaen huoneiston vuokratta toimiston käytettäväksi. Asian kiireellisyyden vuoksi kaupunginhallitus oli kehoittanut lastensuojelulautakuntaa yhdessä lastentarhain tarkastajan kanssa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin sekä luovuttanut lastensiirtotoimistolle vuokratta tarvittavat huoneet Kallion suomenkielisestä lastentarhasta. Lisäksi kaupunginhallitus oli oikeuttanut lastensuojelulautakunnan laaditun kustannusarvion puitteissa enakkona käyttämään koko edellä mainitun määrän, josta sosiaaliministeriö myöhemmin suorittaisi puo-

¹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 81. — ²⁾ Kvsto 28 p. tammik. 48 §. — ³⁾ S:n 22 p. huhtik. 22 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 35 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. huhtik. 23 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. helmik. 27 § ja 28 p. tammik. 49 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. huhtik. 29 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 11 §.

let. Hyväksyen sittemmin kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa kaupunginvaltuusto yleisistä käyttövaroistaan myönsi ¹⁾ lastensuojelulautakunnan käytettäväksi kaupungin osuuden kyseisiin menoihin, 318 750 mk.

Koteja kodittomille lapsille yhdistyksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ Koteja kodittomille lapsille, joka oli saanut Ruotsista varoja käytettäväksi pääasiallisesti elintarpeiden ostamiseksi ulkomailta, yhdistyksen toimesta kertomusvuoden maaliskuun 16 p:stä lukien Helsingissä järjestämän, heinäkuun loppuun saakka jatkettavaksi suunnitellun 1 000 lapsen ruokinnan aiheuttamien jakelukustannusten peittämiseksi, pääluokkaan Lastensuojelu sisältyvää edellä mainitun yhdistyksen avustusrahaa ylittäen, 90 000 mk:n suuruisen avustuksen ehdoin, että yhdistyksen Ruotsista saamalla varoilla avustettavat perheet ilmoitettiin huoltolautakunnan rekisteröitäviksi.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Oikeusaputoimiston määrärahaa Kesälomasijaiset päätettiin ³⁾ sallia ylittää 1 475 mk.

Työnvälitystoimisto. Työnvälitystoimiston v:n 1941 tarverahojä päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää 17 740: 15 mk.

Työnvälityksen harjoittamisluvat. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin antaa puoltavat lausunnot seuraavien yhdistysten anomuksista saada harjoittaa työnvälitystä:

Suomen sairaanhoitajatarliiton anomuksesta saada edelleen koko maassa välittää työpaikkoja jäsenilleen 10 mk:n korvauksin kerralta muuten, mutta jos välitys tapahtui yksityishoitoon 2 mk:n korvauksin hoitovuorokaudelta ⁵⁾;

Suomen sairaanhoitajatarliiton anomuksesta saada edelleen välittää työpaikkoja jäsenilleen perien välitysmaksuna kultakin välitykseltä 2 mk työpäivää kohden ⁵⁾;

Vankeusyhdistyksen anomuksesta saada koko maassa kaikilla työaloilla harjoittaa maksutonta työnvälitystä työpaikkojen hankkimiseksi vankiloista vapautuneille ja ehdollisesti tuomituille rikollisille ⁵⁾;

Naisten työvalmiusliiton anomuksesta saada sodan aikana harjoittaa maksutonta työnvälitystä koko maassa naistyövoiman sijoittamiseksi tarpeen mukaan ⁵⁾; sekä

Suomen ravintoloitsijain liiton anomuksesta saada edelleen v:n 1943 aikana maksuttomasti välittää työvoimaa jäsenravintoloilleen ⁶⁾.

Kansanhuoltolautakunta. Kansanhuoltolautakunnan v:n 1941 määrärahoja Valaistus ja Kaluston hankinta päätettiin sallia ylittää vastaavasti 14 000 mk ⁷⁾ ja 8 000 mk ⁷⁾ sekä kertomusvuoden määrärahoja Valaistus ja Painatus ja sidonta vastaavasti enintään 8 000 mk ⁸⁾ ja enintään 50 000 mk ⁸⁾.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ v:n 1941 yleisistä käyttövaroistaan, niitä ylittäen, 82 902: 50 mk kansanhuoltolautakunnan käytettäväksi mainitun vuoden syksyllä toimitetun ostokorttijakelun kustannusten peittämiseksi.

Kansanhuoltotoimisto. Kansanhuoltoministeriö oli kesäkuun 10 p:nä 1941 vahvistanut kaupunginvaltuuston hyväksymän ⁹⁾ Helsingin kaupungin kansanhuollon ohjesäännön ehdoin, että kansanhuoltotoimiston johtosääntö, mikäli siinä määrättiin kansanhuoltolautakunnan alaisen viran- tai toimenhaltijan ottaminen muun kuin mainitun lautakunnan tehtäväksi, tältä osaltaan alistettiin kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi. Sittemmin kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen Helsingin kaupungin kansanhuoltotoimiston johtosäännöksi ¹¹⁾ alistaen sen 21 §:n, sikäli kuin se koski kansanhuoltotoimiston apulaistoimistopäällikön ja kansanhuoltolautakunnan sihteerin valitsemista, kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi.

Kansanhuoltotoimiston toimistopäällikönvirkaan valittiin ¹²⁾ lakitieteenkandidaatti T. Aura, jonka valtuusto kuitenkin sittemmin anomuksesta marraskuun 1 p:stä lukien jälleen vapautti ¹³⁾ tästä tehtävästään.

¹⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 24 §. — ²⁾ S:n 17 p. kesäk. 24 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 30 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. toukok. 23 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 5 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 12 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. tammik. 53 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. marrask. 20 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 43. — ¹⁰⁾ Kvsto 28 p. lokak. 16 §. — ¹¹⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 193 ja v:n 1941 pain. asiakirj. n:o 3. — ¹²⁾ Kvsto 28 p. tammik. 12 §. — ¹³⁾ S:n 28 p. lokak. 10 §.